

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 4. Prudentiæ aliis actus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Qui congregat in messe. Prov. 10. 5. Chald. qui operatur in aestate, filius sapiens est. Aestas, & messis, Symbolum est occasio- nis, sive temporis idonei ad rem bene gerendam. Est etiam aestas Symbolum praesentis vitae; hyems mortis, & status futuri saeculi; ubi nullum est laborandi, & merendi, tempus. Cornelius hic.

Ubi non est scientia animae, non est bonum. Prov. 19. 2. Scientia animae, est sapientia, prudentia, & providentia; quae anima non solum praesentia, sed & praeterita, & futura, prospicit: ut actiones suas ita perfecte componat; ut eas in Judicio Christi tueri possit. Scientia ergo animae, est prudentia, quae consulit animae. Id. hic.

Et si multitudinem scientia desiderat quis, scit praeterita, & de futuris aestimat &c. Sap. 8. 8.

EX NOVO.

Tu es, qui venturus es? Matth. 11. 3. S. Hieron. non ait, tu es, qui venisti? sed, tu es, qui venturus es? Et est sensus: manda mihi, qui ad infernum descensurus sum; utrum te & inferis debeam nuntiare, qui nuntiavi superis? Omne Joannis studium in eo versatur; ut quid post mortem futurum sit, sciat. Nul- lam ad Judices, aut patronos, legationem adornat: in vinculis solutionem non curat; sed, quid post mortem illi conveniat, exam- bit. Quam aliter plures se gessissent! Naxera in Jos. 16. §. 15.

Prius sedens computat. Luc. 14. 28. Se- dere illud, est considerare intra se conscientiae suae secreta. Sedebit solitarius, & tacebit. Thr. 3. 28. Computare, est praevidere per sol- licitam considerationem. Unde Glossa: om- ne, quod agimus, praevire per studium con- siderationis debemus. Prov. 4. 25. Oculi tui recta videant; & palpebrae tuae praecedant gressus tuos. S. Bonaventura hic.

Laudavit Dominus villicum, quia pruden- ter fecisset. Luc. 16. 8. Non quia donavit alienum, fecit prudenter; Sed quia sibi provi- dit in posterum. Pars enim prudentiae ipsa prudentia dicitur; de qua optative Moyses in suo Cantico loquebatur: utinam novissima providerent. Deut. 32. 29. Sim. Cas. l. 6. c. 3. Non laudat Dominus, ut inquit Euthym. Theophylactus, Beda; dispensatoris fur- tum, sed ejus ingenium; quo suo commodo in futurum prospexit; sibi procurans amicos de bonis Domini sui. Sylveira hic.

EX PATRIBUS, & ALIIS.

Prudens, quasi porrò videns: perspicax enim est, & in certorum praevidet casus. S. Ihd. l. 10. E- thym. c. 15. Propter quod sancta animalia E- zech. 1. 18. & 10. 12. plena dicuntur oculis, antè & retrò, intus & in circuitu: ut praeterita, futura, & praesentia, circumspicerent, & praecaverent. Apud de Ponte in Cant. 6. Exh. 15.

Quia homo amore visibilibus ab invisibili amore cecidit, sola jam visibilia ex peccati pne- na cognoscit; eaque diligit, solis eis inhaeret;

& invisibilia, quasi non sint, postponit. S. Bonaventura de refor. ment. p. 1. c. 16.

Nunc dum tibi Mundus arridet, dum car- nis fanitas fervet, dum prosperitas terrena demulcet: quae post ista sequuntur, excogita; & jam quasi transactis, quae praesto sunt, illud prudentia vestra solerter examinet, quae praesentibus futura succedant. B. Petrus Dam. l. 4. ep. 5. ad quendam Episc.

Mitte cogitationem in futurum avum, quando non eris. S. Asterius hom. adverf. avaritiam.

Quatuor sunt, quae prudentia nos edocet: scilicet praeterita recordari, disponere praesentia, futura praevidere, & dubia disponere. S. Thom. Aqu. opusc. 37. de vit. & virtut.

Quisquis prudentiam sequi desiderat, tunc per rationem rectè vives; si omnia prius existi- mares, & perpenses. Si prudens esse cupis, in futurum prospectum intende. S. Martinus Bra- car. Ep. de vera virt. c. 1.

Prudentia vera, & perfecta, est, semper niti ad agnitionem divinae naturae, & profundita- tem humanae miseriae. Ille verè prudens est, qui frequenter pensat quid, bonis, quid malis futu- rum sit? quanta delectatio sit bonis, uniri sum- mo bono aeternaliter; quanta amaritudo malis, separari à summo bono aeternaliter. S. Alber- tus M. parad. an. c. 8.

Romani veteres prudentiam pinxerunt vul- tu triplici: ut quae tria potissimum, tempora, praeteritum, praesens, & futurum, comple- teretur. Drexelius Ros. sel. virt. p. 2. c. 1.

§. IV.

Prudentiae alii actus.

Ego dixi in excessu meo. Psal. 115. 11. Magna prudentia geritur, ut sibi aliquis im- prudens esse videatur. Cassiodorus hic.

Villam emi, & necesse habeo exire, & videre illam. Luc. 14. 18. Insipientes homines, voluptates, honores, ceteraque bona, sic e- munt: emunt, antequàm ea videant, explorant, considerent; quantum in iis periculi sit, & vanitatis. Contrà verò de prudente illa do- mina Prov. 31. 16. legitur: consideravit a- grum, & emit eum. Barradius tom. 3. l. 3 c. 14. Dom. 2. Pent.

§. V.

Prudentia major in caducis, quàm aeternis.

IN hoc seriam vobiscum sedus &c. 1. Reg. 11. 2. Cur diabolus dextris oculis potissi- mum insidietur? Dexter oculus significat pru- dentiam spiritualem, sinister carnalem. Non curat ergo diabolus carnalem prudentiam in nobis extinguere, sed spiritualem. Nam Rom. 8. 6. Prudentia carnis mors est; prudentia autem spiritus vita, & pax. Mendoza hic Annot. 8. Sect. 1. Petr. Blef. epist. 14. om- nes, qui militant in castris ambitionis, capj sunt à Naas Ammonite, dextrosque oculos amiserunt: perspicaces enim sunt in acqui- sitione temporalium; jacluram verò vitae, quae praeterit